

Expunere de motive la *Propunerea legislativă privind reorganizarea administrativ-teritorială a unor județe din centrul României*

Clamată și reclamată de numeroși politicieni, încă din primii ani după Revoluție, când populația românească, îndeosebi intelectualitatea, era alungată de pe pământul natal din inima României de către intoleranta minoritate maghiară, iată că problema pierderii autorității Statului Român în județele Harghita și Covasna devine “instantaneu” reală și pentru actualii guvernanți, fiind vehiculată în ultimul timp cu vizibilă îngrijorare de cercurile Puterii prin ministrul de interne, directorul SRI și alți demnitari de prim rang. Duplicitatea politicii promovate de actualul partid de la guvernare de la Revoluție încoace, prin cadorisirea copilului problemă – UDMR – cu noi și dulci bomboane <citiți concesii> , a dus la actuala stare de lucruri în Harghita-Covasna, situație ce riscă să degenereze într-un focar de instabilitate internă a României (un cap de pod gen Transnistria sau Abhazia). Noua democrație a redeschis munca de carie violentă și agresivă tocmai în arealul geografic de naștere a poporului român: Transilvania.

Nu putem fi noi, românii, adepții principiului politic al “rezistenței pasive” al lui Mahatma Gandhi în lupta inegală ce are loc în așa-zisele teritorii secuiești între minoritatea românească de acolo și “dușmanul ereditar”. Este un lucru demonstrat deja, că, așa cum au fost constituite, teritorial, județele Harghita și Covasna la reforma teritorial-administrativă din anul 1968, s-au creat condiții excelente pentru perpetuarea dezvoltării separate a zonei Har-Cov în perimetrul aproximativ al fostei Regiuni – de tristă amintire – autonome maghiare. Spargerea acestui statut privilegiat, care a adus și aduce extrem de grave prejudicii poporului român, va duce la rezolvarea în timp a “maladieii” din sânul României. Soluția pe care o supunem atenției Parlamentului privește în primul rând reîmpărțirea teritorial-administrativă a țării noastre și, implicit, a așa-zisei zone secuiești. Exemplific:

1. Având în vedere că **județul Covasna** este cel mai mic județ al României cu o suprafață de numai 3.710 kmp. (față de 8.697 kmp., cât are jud. Timiș, de ex.) și o populație, la recensământul din 1992 de numai 231.872 locuitori (față de 868.099 locuitori jud. Prahova, de ex.) din care 1/4 români, iar 2/3 declarați maghiari, cu o pondere scăzută a industriei și extrem de redusă a producției agricole – excepție făcând cultura cartofului – ținând seama că, geografic, face parte din depresiunea Brașovului, iar ca ținut din vechea Țară a Bârsei, ar fi în interesul populației din această minunată depresiune de a fi constituit **noul județ Brașov, cu reședința în municipiul Brașov**, delimitat geografic la nord de actuala limită a județului Covasna cu județul Harghita, la est și sud de Carpații de Curbură și Munții Bucegi, iar la vest de munții Persani, care ar împărți în două actualul județ Brașov prin delimitarea de ținutul Făgărașului. Ar rezulta un județ compact geografic, cu o populație de circa 700.000 locuitori din care 70% etnici români.

2. Actualul **județ Harghita**, în care populația de etnie română ajunge cu greu la 14%, are în componență două foste județe din perioada interbelică, respectiv județul Ciuc, pe cursurile superioare ale Mureșului și Oltului, și județul Odorhei la vest, peste Munții Harghita, pe cursurile superioare ale râului Târnava Mare și ale Homoroadelor. Pentru o mai bună organizare administrativ-teritorială ar fi de un ajutor, fără echivoc, pentru populația din zonă, reînființarea județului Ciuc cu noua denumire – **județul Giurgeu-Ciuc – cu reședința în municipiul Toplița Română**, delimitat, geografic, la sud și la est, de o extensie a județului Harghita, la vest de Munții Harghita și Munții Gurghiu, iar la nord de o extensie a limitei de județ pe valea Mureșului în aval până la Deda într-o zonă pur românească. Ar rezulta un județ compact geografic, cu o suprafață de circa 4.500 kmp., o populație de peste 250.000 de locuitori, din care circa 40% de etnie românească, cu șanse incomparabil mai mari de emancipare a românilor în noul județ Giurgeu-Ciuc. Acest județ ar fi singurul cu populație majoritar maghiară.

3. Zona Odorhei să fie integrată în **noul județ Târnava** (nume preluat din perioada interbelică) **cu reședința în municipiul Sighișoara** și cu un areal care să cuprindă valea Târnavei Mari, cu municipiile Odorhei, Cristur, Sighișoara, Dumbrăveni, Mediaș și Copșa-Mică, și a Homorodului, cu orașele Vlăhița și Rupea. Noul județ Târnava ar avea limita estică pe culmea Munților Harghita și a munților Perșani, limita nordică actuală între județele Sibiu și Mureș (cu zona Sighișoara inclusă în noul județ), iar la sud județul Sibiu, pe culmea dealurilor Hârtibaciului de la Șeica-Mare până la sud-est de orașul Rupea în zona Pădurii Bogății, urmând ca județului Sibiu să-i fie alipită, de la actualul județ Brașov, zona Făgărașului de la vest de Munții Perșani. Ar rezulta noul județ Târnava, geografic omogen, cu o suprafață de circa 5.000 kmp., o populație de aproximativ 400.000 locuitori, din care aproape 70% de etnie română.

4. **Județul Mureș** ar putea rămâne aproximativ în limitele de demarcație actuale (la care ar fi utilă alipirea orașului Ocna-Mureș și a zonei adiacente), deoarece de la ultima reorganizare administrativ-teritorială din anul 1968 și până în prezent, prin alipirea la “fostul scaun secuiesc Mureș” a zonelor cu populație majoritar covârșitoare românească din Câmpia Transilvaniei, de pe văile Târnavelor mijlocii și de pe valea Gurghiului, județul Mureș este, din punct de vedere demografic, majoritar românesc, iar reședința de județ, municipiul Târgu-Mureș, se afirmă în prezent ca un puternic centru cultural și spiritual românesc, cu o populație majoritar de etnie română, situație diametral opusă față de cea din perioada Regiunii autonome maghiare și anterioare

În subsidiar, un paradox la prima vedere, dar cu o conotație subversivă de perzervare a spațiului etno-cultural și lingvistic hugar în zona Harghita Covasna, este situația traseelor drumurilor naționale în interiorul și peste acest spațiu geografic.

Se observă ce "ingenios" au fost stabilite traseele drumurilor naționale principale și secundare, precum și ale celor județene. Un singur drum național principal și european străbate sudul județului Covasna (E577-DN 11). Toate celelalte drumuri naționale se "învârt" parcă în interiorul acestui spațiu, fără a permite conectarea la traseele de tranzit între zonele cu populație majoritar românească.

De exemplu, orașul Vatra-Dornei (E576), aproape de municipiul Toplița Română (DN 12) prin depresiunea superbă a Bilborului, este legat de acesta din urmă de un drum județean greu practicabil. Afluirea prin această zonă și mai departe înspre sud prin mijlocul județului Harghita este astfel oprită natural.

Municipiul Bistrița (E576), foarte aproape de comuna Deda de pe Mureș pe valea Șieului prin Monor-Vatava, este legat de valea Mureșului nu mai departe prin orașul Reghin. Populația preferă acest traseu greu înspre Brașov și înspre sud ocolind "natural" județele Harghita și Covasna.

Municipiul Sighișoara (E60), aflat la doar câțiva kilometri de municipiul Odorheiu-Secuiesc, este legat de acesta de un drum județean, care nu permite afluirea traficului mare spre Miercurea-Ciuc și mai departe înspre Moldova, numai prin ocolire departe, prin municipiul Brașov. Și exemplele pot continua. Avem senzația că ocolim o "rezervație naturală" de jur împrejur. Reclasificarea drumurilor naționale și stabilirea unor trasee logice, care să brâzdeze această zonă ar fi necesară și de dorit.

Un ultim punct este denumirea unor orașe din cele două județe. Odorheiu-Secuiesc, Cristuru-Secuiesc sau Târgu-Secuiesc sunt denumiri de localități de pe pământul românesc, care nu au ce căuta în toponimia localităților României. Sub nici un motiv. Impactul pe care îl au aceste denumiri asupra românilor, în general, din punct de vedere semantic este descurajant și ofensator. Ar fi mult mai potrivit să se numească simplu: Odorhei, Cristureni sau Târgu-Bârsei.

Este imperios necesară reîmpărțirea administrativ-teritorială a zonei Harghita-Covasna, conjugată cu măsuri concrete de accentuare a prezenței românești în zonă, situație ce ar duce în viitor la o redimensionare politico-administrativă, socială și culturală a acestei părți de țară, concomitent cu ruperea cordonului ombilical ce unește, în prezent, și alimentează permanent, curente centrifuge de autonomizare a zonei.

Drept pentru care s-a întocmit propunerea legislativă alăturată, pe care o supunem Parlamentului spre dezbateră și aprobare.

INIȚIATORI:

Ian Brudascu - deputat de Cluj
Olimpique Simu - deputat de Brașov
Mardari Ledovic - deputat de Timiș
PRIBITANU GABRIEL - deputat de Timiș
MIRCEA COSTACHE - deputat de Brașov
TREMICA VASILE - deputat de Iași
VIRSIȘ ION MIHAIL - deputat de Iași
MORARU C-TIN FLORENTIN - deputat de Argeș
SONEA IONEL - deputat de Bistrița-N
HOFER IONEL
ZURZ
ARZARU